

## Nr 150.

Av herr **Bondeson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till inrättande av en extra lärarbefattning vid veterinärhögskolans avdelning för obstetrik och bujatrik.*

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkt 56, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1944/45 bland annat anvisa ett belopp av 12 000 kronor för inrättandet från och med den 1 juli 1944 av en extra lärarebefattning vid veterinärhögskolans avdelning för obstetrik och bujatrik med huvudsaklig uppgift att meddela undervisning beträffande metoden för konstgjord sädesöverföring (artificiell insemination) hos husdjur.

Över det anförda förslaget har lantbruksstyrelsen i skrivelse den 13 december 1943 avgivit särskilt utlåtande, ur vilket inhämtas bland annat, att intresset för artificiell seminering av nötkreatur under senare år varit i starkt stigande särskilt inom de södra och mellersta delarna av riket. De urvalsmetoder, som tillämpades inom nötkreatursaveln, vore emellertid så otillförlitliga, att det icke vore möjligt att med säkerhet avgöra vilka tjurar, som vore bäst ägnade att förbättra avelsmaterialet. Den risk för felbedömning, som härigenom uppstode, bleve vid naturlig befruktning fördelad på ett jämförelsevis stort antal tjurar och kunde därför icke åstadkomma lika stor skada, som fallet vore där befruktningen skedde på artificiell väg med tillhjälp av ett mindre antal handjur. Det borde även beaktas att sistnämnda metod kunde förstora olägenheterna av den likriktning, som ofta gjorde sig gällande inom den praktiska husdjursaveln. Det vore därför enligt lantbruksstyrelsens mening angeläget att försiktighet tillsvidare iakttoges i fråga om åtgärder, som kunde påskynda den artificiella seminationens vidare utbredning inom landet. Styrelsen ansåge sig därför icke kunna förorda, att samtliga veterinärstuderande erhöillo en grundläggande undervisning på området.

Uppenbart vore emellertid att det oundgängliga behovet av på området speciellt utbildade veterinärer borde tillgodoses. Styrelsen ville därför förorda att dylik undervisning i mån av behov anordnades med bidrag av statsmedel.

Vidare framhåller lantbruksstyrelsen att de veterinärer, som för närvarande i riket bedriva artificiell seminering, i allmänhet hava utbildats vid institutets för husdjursförädling egendom Wiad samt att möjlighet föreläge att vid behov utbilda ett ökat antal specialister därstädes. Då det syntes angeläget, att

den organisation, som uppbyggts för ändamålet, och de erfarenheter, som hittills vunnits på området, så långt möjligt bleve tillvaratagna, ville styrelsen föreslå att ifrågavarande undervisning även i fortsättningen förlades till Wiad. Enligt vad styrelsen under hand inhämtat skulle statens utgifter för ändamålet under givna förutsättningar kunna begränsas till cirka 5 000 kronor för år.

Under instämmande i vad ovan anförts hemställes,

*dels* att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke måtte föranleda till någon riksdagens vidare åtgärd,

*dels ock* att riksdagen måtte för budgetåret 1944/45 anvisa ett belopp av 5 000 kronor till institutet för husdjursförädling för anordnande i samråd med styrelsen för veterinärhögskolan av utbildning i artificiell semination av husdjur för veterinärer och andra för ändamålet lämpliga personer, som hava för avsikt att ägna sig åt sådan verksamhet.

Stockholm den 19 januari 1944.

*Lennart Bondeson.*

*Carl Beck-Friis.*

*Ivar Persson.*

---